Abraham en Lot in het Beloofde Land

Lezen: Genesis 13

Tekst: Genesis 13:12

Zingen:
Psalm 89: 19
Psalm 24: 3
Psalm 119: 18, 19
Psalm 68: 5
Psalm 4: 4

Geliefde gemeente, nadat de Heere Adam geschapen heeft in het paradijs, heeft hij gezegd: *Het is niet goed dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken die als tegen hem over zij*. De eerste betekenis van deze woorden is natuurlijk dat de Heere besloten had om aan Adam een vrouw te geven. We weten hoe de Heere God dat gedaan heeft. Uit een rib van Adam heeft hij Eva geschapen en hem gegeven als een hulp aan zijn zijde. En welke diepe betekenis zit daar in. Dat Adam Eva tot een hulp kreeg van de Heere, om hem bij te staan. In de tijdelijke en de geestelijke dingen natuurlijk. Maar in het bijzonder om Adam bij te staan om samen met Adam God groot te maken en God te verheerlijken. En samen tot Zijn eer voor Zijn aangezicht te mogen leven. En wat een wonder als getrouwden dat ook in hun leven mogen ervaren. Dat ze van de Heere een vrouw of een man ontvangen hebben die ook geestelijk tot een hulp mag zijn. Maar ik wil nog een tweede diepere betekenis met u delen deze morgen. Als het gaat over dat het is niet goed dat de mens alleen zij, Ik zal hem een hulp maken als die tegen hem over zij. Daar zit namelijk ook een geestelijke betekenis in. Want wat gebeurt er nou als iemand wedergeboren wordt? Dan wordt hij als het ware als een zuigeling geboren, geestelijk geboren in het huisgezin van God de Vader. En dan komt zo'n wedergeborene erachter dat hij daar niet alleen is. En dat hij daar ook niet alleen kan zijn. En ook daar geldt het dat het niet goed is dat de mens alleen zij. Het ene kind van God kan niet zonder het andere kind van God, ongeacht welke weg de Heere met een kind van God gaat. Want weet je, jongelui, als je wederom geboren wordt, als je bekeerd wordt, ja dan komt er een breuk met je vroegere vrienden waar je misschien mee gezondigd hebt. Maar als er een breuk komt met vroegere vrienden dan geeft de Heere altijd nieuwe vriendschappen. Dan geeft de Heere altijd nieuwe banden, dat zijn geestelijke banden. Want de Heere wil dat in Zijn huisgezin de mens niet alleen zij, maar hij geeft ook elkaar. Daarom was er zo'n sterke band tussen Naomi en Ruth. Daarom was er zo'n sterke band, een vriendschapsband, tussen David en Jonathan. En daarom konden Paulus en Timotheüs zo goed met elkaar overweg. En ook vanmorgen ontmoeten wij twee mensen. Die niet alleen door een bloedband aan elkaar verbonden waren, maar ook door een geestelijke band. Het is Abraham met zijn neef Lot. En daar mogen wij in de levensgeschiedenis van Abraham deze morgen bij stilstaan. Vanuit Genesis 13, . met name vers 12: *Abram dan woonde in het land Kanaän, en Lot woonde in de steden der vlakte, en sloeg tenten tot aan Sodom toe*.
Geliefde gemeente, met de hulp van de Heere willen we het voorgelezen Schriftgedeelte uit Genesis 13 overdenken. We schrijven ons thema boven de prediking:

***Abraham en Lot in het Beloofde Land*.** En we willen drie dingen overdenken:

1. Ten eerste: Abraham met Lot gezegend.
2. Ten tweede: Abraham van Lot gescheiden.

3. Ten derde: Abraham zonder Lot getroost.

1. Abraham met Lot gezegend

Wat heeft de Heere Abraham toch rijk, zeer rijk gezegend, gemeente. En wat maakte de zegen van de Heere bij Abraham nu het meest rijk? Dat hij allereerst de geestelijke zegeningen van God heeft ontvangen. Dat zijn de zegeningen die Christus, Die uit Abraham zou voortkomen, in de volheid van de tijd op aarde heeft verworven. De zegening die Abraham ontvangen heeft, kostte Jezus de vloek. Dat is wat! En dan hoor ik Paulus schrijven en zeggen tegen de Galaten in Galaten 3:13-14: *Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt; Opdat de zegening van Abraham tot de heidenen komen zou in Christus Jezus, en opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof.*

Christus wilde Zich zo diep vernederen. Christus heeft Zich door de rechtvaardige Rechter, Zijn eigen eeuwige Vader, laten vervloeken om de zegening van Abraham te verwerven. En wat is dan de zegening van Abraham? Waarmee werd Abraham gezegend? Waarmee zullen alle geestelijke kinderen van Abraham gezegend worden? Onze kanttekenaren hebben het als volgt uitgelegd: die zegening van Abraham is de genade van de verzoening, de genade van de rechtvaardigmaking, de genade van de erfenis van het eeuwige leven, die aan Abraham en zijn zaad beloofd was. Wat een zegen heeft Abraham ontvangen!

Bij die zegen hoorde ook de roeping uit Ur der Chaldeeën. Bij die zegen hoorde de leiding van de Heere van stap tot stap in het leven van Abraham, ook toen hij vijf jaren oponthoud had in Haran. Maar de Heere heeft hem daar weer uitgehaald en verder gebracht in het land waar de Heere Abraham hebben wilde. Daar hoorde de zegen van de bekering van Abraham bij, door alles te verlaten en de Heere te volgen. Daar hoorde de zegen van het geloof bij, want door het geloof heeft Abraham Ur der Chaldeeën verlaten. Weet u wat er bij die zegen ook hoorde? Dat de Heere met Zijn eisen kwam: "Ga uit!" in het leven van Abraham. Ook dat de Heere met Zijn beloften kwam, dat Abraham tot een groot volk zou worden en dat hij gezegend zou worden. Ja, de grootste zegen voor Abraham is dit: dat de Heere aan hem bekend ging maken dat uit hem de Christus zou voortkomen, het Zaad in Wie al de volken der aarde gezegend zullen worden.

Wat een zegeningen! En wat dacht u van die zegeningen die Abraham ervaren heeft op de pleisterplaatsen waar hij een altaar voor de Heere mocht bouwen? En dat hij door het geloof op het offer mocht zien, de zegen om bij dat offer, terwijl dat bloed eraf droop, de Naam des Heeren te mogen aanroepen. Dat zijn allemaal zegeningen, geestelijke zegeningen die Abraham van de Heere heeft gekregen. Ja, de Heere hield Zijn zegen zelfs niet in toen hij op een vleselijke weg in dat zuiderland terechtkwam en door de hongersnood een eigen gekozen weg naar Egypte is gegaan, waar hij viel in de zonde van leugen en bedrog. Nochtans bleef de Heere trouw aan Zijn Woord. En het is de zegen van de Heere geweest dat Abraham met heel zijn karavaan weer uit Egypte geleid werd naar het Beloofde Land.

Ja, dat moet voor Abraham een wonder geweest zijn toen hij na die vleselijke weg weer terugkwam op de plaats waar hij hoorde. Zou er in zijn hart niet iets geweest zijn van wat een dichter ooit onder woorden bracht: "Alle roem is uitgesloten, onverdiende zaligheid heb ik van mijn God genoten, ik roem in vrije gunst alleen"? En weet u, gemeente, waar Abraham dat met name heeft ervaren? Niet toen hij over de grenzen kwam in het zuiderland in het Beloofde Land alleen, maar in het bijzonder toen de Heere hem weer terugbracht op die plaats waar Abraham voor het laatst een altaar voor de Heere heeft gebouwd en waar hij de Naam van de Heere heeft mogen aanroepen.

We vinden het in vers 3: *En hij ging, volgens zijn reizen, van het zuiden tot Bethel toe, tot aan de plaats, waar zijn tent in den beginne geweest was, tussen Bethel en tussen Ai.*

Dit vers laat ons allereerst zien hoe Abraham teruggekeerd is langs dezelfde weg als waar hij in Egypte gekomen is. Vanuit Egypte ging hij in de richting van het oosten, en toen kwam hij in het zuiderland terecht. En vanuit het zuiderland is hij zo weer richting het noorden getrokken, dezelfde route. Hoe zou hij die route gelopen hebben, denkt u? Dat geeft herinneringen als de Heere je terugbrengt op plaatsen waar je eerder geweest bent. En de Heere was het Die Abraham leidde op diezelfde weg. De Heere was het Die hem leidde in die schone vallei tussen Bethel en Ai. Ja, inderdaad, daar had hij eerder een altaar gebouwd. Ik weet niet wat er nog van overgebleven was, misschien enkele stenen. Maar in ieder geval wist Abraham het heel goed: dat was de plaats. Dat was de laatste keer dat ik een altaar voor de Heere heb gebouwd en waar ik, bij het stromen van het bloed der verzoening, de Naam des Heeren heb mogen aanroepen.

O gemeente, daar leidde de Heere Abraham heen. Daar mocht Abraham zijn tentenkamp opnieuw opzetten en daar mocht hij een poosje vertoeven. O, dat is een zegen van de Heere die Abraham ontving. Hoe zal hij daar gestaan hebben bij dat altaar? Hoe zal hij daar geweest zijn in die vallei tussen Bethel en Ai, waar hij de Naam des Heeren opnieuw ging aanroepen? Gemeente, daar heeft Abraham geknield voor God als een ootmoedige, vernederde zondaar. Hoe ik dat weet? Dat ligt opgesloten in het Hebreeuwse woord dat vertaald wordt met 'aanroepen'. Dat kan namelijk ook twee andere betekenissen hebben. Het woordje 'aanroepen' kan in de eerste plaats ook 'ontmoeten' betekenen. En de tweede betekenis die in het Hebreeuwse woord ligt opgesloten, is 'uitschreeuwen'.

Nou, denk dan eens even aan Abraham die de Naam des Heeren bij het altaar ging aanroepen toen de Heere hem op diezelfde plek weer terugbracht. Toen heeft Abraham opnieuw bij het altaar zijn God ontmoet. Daar kreeg Abraham bij vernieuwing een Godsontmoeting bij het altaar. Daar besefte Abraham een ogenblik voor Wie hij neerknielde: die God Die trouw gebleven was aan een ontrouw mensenkind. En tegelijkertijd, toen hij daar knielde en de Naam des Heeren aanriep en de Heere in dat altaar heeft mogen ontmoeten, kon Abraham niets anders dan zijn hart uitschreeuwen voor God. Want juist bij het altaar leert de ware gelovige hoe diep hij gezondigd heeft, ook als hij na ontvangen genade weer zo'n vleselijke weg is gegaan. Juist daar, waar hij opnieuw een dier heeft geslacht, waar de stenen opnieuw rood kleurden van het bloed der verzoening, juist daar werd Abraham teruggeleid op de weg die hij net heeft afgelegd, die eigen gekozen, zondige, vleselijke weg.

En reken maar, toen hij daar mocht buigen, toen hij daar God mocht ontmoeten en zijn hart mocht uitschreeuwen voor God, dat hij daar ook gesmeekt heeft, opnieuw gesmeekt heeft om vergeving van zijn zonde. En ik geloof dat hij daar bij dat altaar, waar de Heere hem opnieuw heeft teruggeleid, opnieuw en dieper heeft mogen ervaren, zoals het ook in het leven van Gods kinderen steeds weer ervaren wordt: *Heere, door goedheid aangedreven, zijt Gij mild in het schuldvergeven; wie U aanroept in de nood, vindt Uw gunst oneindig groot. Heere, neem mijn gebed ter oren, wil naar mijn smeking horen, merk naar Uw goedgunstigheid op de stem van mijn gebeden.*

O, wat moet dat een zegen, ja, een wonder voor Abram geweest zijn. En zo is het een zegen en een wonder als de Heere Zijn afgedwaalde schapen weer eens terugbrengt op die plaats waar ze voor het laatst Zijn gunst, Zijn liefde en Zijn genade hebben ervaren. Wat een wonder dat de Heere niet ophoudt met Zijn leiding, maar dat Hij ook wel eens terugleidt, dat Hij wel eens terugbrengt, dat Hij laat zien welke zondige weg je gegaan bent als je afgedwaald bent van de rechte weg. Ja, wat

een wonder als de Heere het opnieuw waarmaakt en het je toeroept: *Keer weder, gij afkerige kinderen, en Ik zal uw afkeringen genezen*.

Ja, als de Heere je terugbrengt op dat plekje waar je een oog des geloofs mocht richten op het altaar van Golgotha, als de Heere je opnieuw terugbrengt op die plaats waar de bloedfontein van Christus voor je open ging, toen je het geloven mocht dat die is geopend tegen de zonden en tegen mijn onreinheden, en dat de Heere opnieuw laat weten: Ik heb je zonden weggenomen en in de weg van dit bloed is er opnieuw gemeenschap tussen u en Mij. O, wat een genade, wat een zegen, wat een wonder als dat opnieuw ervaren wordt.

Weet u, dan wordt genade opnieuw genade. Dan wordt Gods liefde in de ziel weer zo levendig. Dan stromen de zegeningen uit de wonden van Christus je weer toe. En dan juicht de ziel van Gods liefde, van Gods trouw. Dan zingt zo'n terugkerende ziel in verwondering, onder tranen: *Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen, want Uw gerechtigheid zal hen naar Uw Woord verhogen*.

Kijk, gemeente, zo werd ook Abram door de Heere rijk gezegend. Maar niet alleen Abram, ook Lot, zijn neef Lot. We hebben hem tot hiertoe wat in de schaduw gelaten, maar de geschiedenis van deze morgen brengt ons Lot wel voor het licht. En we moeten toch eventjes stilstaan bij die neef van Abram, wiens naam Lot is. Alleen al die naam zegt zoveel over Lot zoals hij ons in de Schrift wordt getekend. Lot betekent 'sluier', of iets wat verborgen is, iets wat niet helemaal duidelijk is, iets wat in een sluier gehuld is. Nou, die naam doet Lot eigenlijk toch wel eer aan.

Want wie is Lot? Ja, hij leefde ook in Ur der Chaldeeën. Hij was de zoon van een broer van Abram, Haran, die jong overleden is. En in de Schrift kunnen we ook opmaken dat zijn moeder al jong overleden is, zodat Lot een wees werd. Toen hebben Abram en Sarai zich over hun neef Lot ontfermd. Zelf konden ze geen kinderen krijgen, dachten ze tot op dat moment, en hebben daarom als het ware Lot aangenomen om voor hem te mogen zorgen. En daarom is het ook dat Lot meegereisd is uit Ur der Chaldeeën, dat hij ook aangekomen is in het Beloofde Land, dat hij ook bij dat altaar gestaan heeft dat Abram voor de Heere heeft mogen bouwen, en dat ook Lot mede de Naam des Heeren heeft aangeroepen.

Ja, Lot is ook meegetrokken naar het zuiderland. Lot heeft ook de hongersnood meegemaakt. Lot is ook meegetrokken met Abram toen hij zijn eigen gekozen weg ging naar Egypte. Maar Lot heeft het ook meegemaakt hoe de Heere op een wonderlijke wijze hen weer terugbracht in het Beloofde Land. Maar kende Lot dan ook die geestelijke zegeningen waar Abram zo duidelijk van mocht getuigen?

Als we Lot volgen in het boek Genesis, en we zouden ons alleen tot dat bijbelboek beperken, dan zou je misschien allerlei bedenkingen kunnen hebben bij Lot. Straks zullen we horen dat hij gaat kiezen voor de vlakte van Sodom. Hij komt zelfs in Sodom te wonen, laat de geschiedenis ons weten, een zeer goddeloze en zedeloze stad. Lot staat ons bekend als een man die op het hellende vlak terechtgekomen is, die zo vast zat aan de rijkdom, aan het hier en nu. Lot, wiens leven uiteindelijk eindigt in een spelonk, waar hij niets meer had, alleen zijn twee dochters, waar zelfs zijn twee dochters in verwachting van hem raken, en de zonen Moab en Ammon geboren worden. En als je dat op je in laat werken, dan doet zijn naam dus wel eer aan. Er ligt als het ware een sluier over het leven van Lot. Wie is die man toch echt geweest?

God heeft het geopenbaard, nee, nog niet in het boek Genesis, maar wel later in de Schrift. En we mogen altijd Schrift met Schrift vergelijken. Dan lees ik in de tweede zendbrief van Petrus (2 Petrus 2:7-8): *en den rechtvaardigen Lot, die vermoeid was van den ontuchtigen wandel der gruwelijke*

mensen, verlost heeft; (Want deze rechtvaardige man, wonende onder hen, heeft dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld, door het zien en het horen van hun ongerechtige werken).

En al ligt er dan een sluier over het leven van Lot, en kunnen we hem vanaf dit moment, als hij zijn keuze gaat maken, niet meer volgen, de Heere zegt het: het was een rechtvaardige. Wat zal die man juichen, hierboven, denk je niet? Jaren in Sodom gewoond, als door een krachtige hand eruit getrokken, zo vleselijk geweest, en toch een rechtvaardige. Niet in zichzelf, totaal niet, in Christus alleen. Wat zal die man samen met Abram en Sarai juichen voor de troon? En daarom mogen wij zeggen: ook Lot deelde in de geestelijke zegeningen, al heeft hij dikwijls het genot ervan door eigen schuld verkwanseld. Maar hij is wel thuisgekomen.

Zo werden Abram en Lot door de Heere geestelijk gezegend. En niet alleen dat, maar ze werden ook naar de tijd rijk gezegend. In vers 2 van ons teksthoofdstuk lezen we het van Abram: *En Abram was zeer rijk, in vee, in zilver, en in goud.* En als we iets verder doorlezen in Genesis 13, dan vinden we ook nog een getuigenis in vers 5 over Lot: *En Lot, die met Abram toog, had ook schapen, en runderen, en tenten*. Maar ach, juist die zegeningen, die zegeningen van tijdelijke aard, hebben uiteindelijk geleid tot een pijnlijke scheiding tussen Abram en Lot. Na die wonderlijke terugkeer in het Beloofde Land, het komen bij het altaar, het aanroepen van de Naam des Heeren waar weer rust in God gevonden werd, kwam weer een beproeving in Abrams leven.

2. Abraham van Lot gescheiden

Dat brengt ons bij onze tweede gedachte: Abraham van Lot gescheiden. Ja, gemeente, het kan soms zo zijn in het leven van de ware gelovigen dat de ene moeilijkheid naar de andere moeilijkheid komt. En dat, als we het beeld van een levensscheepje op de grote zee gebruiken, de ene golf is nog niet over het scheepje heen gegaan, of de andere beukt er weer tegenaan. Ja, dat heeft ook de vader van alle gelovigen ervaren in zijn leven.

In die schone vallei tussen Bethel en Ai stak na de rust opnieuw een storm op, een storm die alles te maken had met de tijdelijke rijkdom van Abram en Lot. Wat gebeurde er? We weten dat Abram een herdersvorst was. Hij had enorm veel vee. En ook Lot is uitgegroeid in menigte als het gaat om zijn vee en zijn tenten. En wat blijkt? Als ze daar in die grote vallei terechtkomen tussen Bethel en Ai, dan is er niet voldoende ruimte voor al die schapen en al die runderen om te grazen, te meer ook omdat in dat gebied ook de Kanaänieten en de Ferezieten nog woonden. En die hadden ook hun kudden, en die moesten ook elke dag weer weiden vinden voor hun eigen kudde.

En daarom viel het voor de herders van Abram en Lot niet mee om in die vallei elke keer weer een stukje grond te vinden waar ze met hun kudde konden grazen. En we kunnen het ons helemaal voorstellen: dan vonden ze uiteindelijk weer een stuk in die vallei, en daar kwamen de herders van Abram op af, en daar kwamen de herders van Lot op af, en er ontstond ruzie. Wie ging nu met die kudde op dat stukje land grazen? Er ontstond twist en ruzie tussen de herders van Abram en Lot, zo laat het Woord ons weten. Nee, het was geen ruzie tussen Abram en Lot zelf, maar er was een twist tussen hun beide herders. En dat ging er heftig aan toe. Ruzie, feitelijk om materiële zaken. Opnieuw een beproeving, nu geen beproeving van hongersnood, maar een beproeving door rijkdom.

Overal liggen beproevingen, ziet u wel. Gemeente, juist als er rijkdom is, zo laat het Woord van God ons weten, dan liggen er heel veel verzoekingen dicht bij de deur. Dan is er ook een gevaar dat er hoogmoed en jaloezie kan ontstaan, en dat er twist en tweedracht kan ontstaan. Dat gebeurde onder de herders van Abram en de herders van Lot. En op elke weide waar ze tegelijkertijd aankwamen, klonken stekelige opmerkingen, harde woorden. En bij elke waterput

waar ze terechtkwamen om het vee te drinken met water, gunden ze elkaar het licht in de ogen niet.

En geloof maar dat dat ook bij Abram en Lot wat spanningen heeft gegeven, hoewel ze zeer nauw aan elkaar verbonden waren. Ze bleven ook mensen. Nee, ze konden er zelf ook niets aan doen dat hun eigen herders met elkaar twistten. Maar uiteindelijk ging het ook henzelf aan. En als we goed op deze geschiedenis letten, dan kunnen we opmerken dat in deze twist, in deze ruzie, Lot geen leiding nam. Hij liet het als het ware maar een beetje gaan. Maar bij Abram lag dat anders. Hij voelde wel aan: dit kan niet goed gaan, er moet wat gebeuren. En uit de manier waarop hij tegen zijn neef Lot gaat spreken, kunnen we opmaken dat Lot voor zijn herders gekozen heeft, en daarmee ook tegen de herders van Abram kwam te staan, en indirect ook een afstand creëerde naar Abram zelf.

Vandaar dat Abram ook zegt in vers 8: *Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u, en tussen mijn herders en tussen uw herders; want wij zijn mannen broeders*. Dus niet in eerste plaats tussen uw herders en mijn herders, maar laat het toch ook niet tussen u en mij zo zijn, Lot. En Abram doorzag wat de oorzaak was, dat er toch een afstand kwam tussen Abram en Lot, ook als het gaat om het geestelijke leven. Lot zat zo vast aan zijn rijkdom. Lot raakte zo vleeslijk, dat zijn geestelijk leven begon in te zinken. En Abram voelde dat aan, want bedenkt wel, gemeente, Abrams geloofsleven was na die terugkeer weer versterkt. Abrams geloofsleven was bij dat altaar weer zo levendig geworden. En daarom lag het bij Abram zo teer.

En als je dan een ander kind van God ontmoet, waar je zo nauw mee optrekt, en je merkt dat daar het geestelijke leven juist de andere kant op gaat, dan voel je als het ware ook geestelijk aan een scheiding komen. En dat wilde Abram niet. Abram voelde: we zijn door de Heere aan elkaar verbonden. Er is een geloofsband gekomen die, Nieuwtestamentisch gezegd, een geloofsband in Christus is, dat Zaad dat uit Abram zou voortkomen. En we kunnen uit de wijze waarop Abram met Lot spreekt opmaken dat het zo teer in zijn hart lag. Want aan het einde van vers 8 zegt hij: *wij zijn toch mannenbroeders, Lot?* En juist met dat woordje 'broeders' laat Abram zien hoe het zou moeten zijn: *Ai, ziet hoe goed, hoe lieflijk is het, dat zonen van hetzelfde huis als broeders samenwonen*.

Maar er was geestelijk een afstand gekomen. Lot zat zo vast in het aardse. En Abram kon hem daar ook niet uit verlossen. En als Lot bij hem zou blijven, zou het alleen maar erger worden. En daarom voelde Abram het wel aan: nu moet er een scheiding komen. Nee, de band zal ten diepste niet verbroken worden, maar de band zal wel opgerekt worden. Eén van hen moet dan maar verhuizen. En dan moet u eens kijken hoe Christus openbaar komt in het leven van Abram, hoe vreedzaam, als een vredestichter, Abram te werk gaat. Hij zegt: Lot, luister eens, we moeten echt uit elkaar. Wij kunnen hier niet samen meer op dit land blijven wonen. Kom, we gaan naar een van de bergen van Bethel. En dan moeten we maar eens eventjes om ons heen kijken. En dan moet jij maar als eerste kiezen waar jij naartoe wilt.

En zo staan ze daar samen, op één van de bergen van Bethel. En nu zegt Abram tegen zijn neef Lot in vers 9: *Is niet het ganse land voor uw aangezicht? Scheid u toch van mij; zo gij ter linkerhand kiest, zo zal ik ter rechterhand gaan; en zo gij ter rechterhand gaat, zo zal ik ter linkerhand gaan*. En Lot heeft gekozen. Wat heeft hij gekozen, gemeente? Hij keek om zich heen, en toen zag hij daar die prachtige, groene, aantrekkelijke vlakte van de Jordaan. Het staat er zo met een paar woorden tussen de regels door geschreven: het leek als de Hof van Eden, het leek het paradijs wel. Daar wil ik heen, leefde het in het hart van Lot. En Lot koos voor iets dat het aanzien had van de Hof van Eden. Maar het was bedrog. Het was de plaats waar de goddeloze steden Sodom en Gomorra

lagen. Het was een plaats waar gruwelijke zonden tegen het zevende gebod van de Wet des Heeren werden bedreven. Het was een plaats waar de homoseksualiteit op een gruwelijke wijze werd gepraktiseerd. Het is ook een plaats waar Lot zijn rechtvaardige ziel straks echt zal kwellen. En toch, hij had het nog niet in de gaten. Hij koos voor dat aantrekkelijke. En hij is er gaan wonen, eerst in de vlakte bij Sodom, en later in Sodom zelf. Lot kwam op een afglijdende weg. En daarmee kwam er een scheiding tussen Abram en Lot.

Het viel voor Abram niet mee, gemeente. Hij was zo verknocht aan Lot, die hij als een zoon behandelde. En wat moet het een verdriet gegeven hebben toen Abram bemerkte dat zijn geestelijke leven weer levendig was door het altaar waar hij de Naam des Heeren had aangeroepen, en dat het bij Lot juist de andere kant opging. Er kunnen tijden zijn dat het geestelijke leven van het ene kind van God geen aansluiting meer vindt bij het geestelijke leven van een ander kind van God. En dat brengt scheiding. Maar er is nog iets wat Abram moest gaan leren. Want Abram was zo verknocht aan Lot, dat hij wellicht gedacht heeft, toen de Heere begon te spreken over een groot volk dat uit hem zou voortkomen, dat het Lot wel eens zou kunnen zijn, die de erfgenaam van de belofte zou kunnen worden. Maar dat is het niet. Nee, niet Lot, maar Izak, die straks geboren zal worden.

En daarom valt ook deze weg onder Gods raad en voorzienigheid. Het was de Heere Die dwars door al die twist heen ook Lot van Abram gaat wegnemen, opdat straks, en we zullen het in de toekomst gaan horen als de Heere het geeft, Abram alleen met Saraï overblijft, met een totale onmogelijkheid. Hoe zal de Heere ooit Zijn belofte kunnen vervullen? Lot moest hij kwijtraken. Straks gaat hij horen dat het Eliëzer niet is. Hoe dan? Hoe dan? Ja, de Heere werkt altijd op het wonder aan. Wat bij de mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God. En daarom gaat de Heere soms hele bijzondere, wonderlijke wegen met Zijn kinderen.

Hoe leerzaam is het Woord van God, vindt u niet, gemeente? Want ook in dit stukje van Abrams levensgeschiedenis liggen lessen. De eerste is dit: dat rijkdom en aards genot zo gemakkelijk kunnen leiden tot verzoekingen. En als een kind van God in de strikken van het aardse valt, van de rijkdom valt, dan doet dat afbreuk aan de gemeenschap met God. Dan gaat de Heere Zich terugtrekken. Als de Heere in de Bergrede zegt dat je de Heere en de mammon niet samen kunt dienen, geldt dat niet alleen onbekeerde mensen, maar dat geldt ook Gods volk. En ook Gods kinderen moeten leren: je kunt God en de mammon niet tegelijk dienen. Soms denken ze dat het kan.

Ik zal u een voorbeeld uit de Schriften noemen. Wat dacht u van de Godvrezende koning Hizkia? Wat heeft die man geestelijk diepe lessen mogen leren? Toen hij de nood van zijn leven kwam en dacht dat hij ging sterven, heeft hij uitgeroepen in Jesaja 38:14: G*elijk een kraan of een zwaluw, alzo piepte ik; ik kirde als een duif; mijn ogen verhieven zich omhoog; o Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg*. En de Heere heeft zijn gebed genadiglijk verhoord, zodat hij het kon zingen in vers 17: *Zie, in vrede is mij de bitterheid bitter geweest; maar Gij, Gij hebt mijn ziel lieflijk omhelst, dat zij in de groeve der vertering niet kwame; want Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen*.

Want een rijkdom zegt: door de Borg Christus met God verzoend, al je zonden verzwolgen in Zijn bloed, vrede met God. En dan een poosje later krijgt hij staatsbezoek uit Babel. En wat gaat hij dan doen? Gaat hij dan getuigen van zijn God? Gaat hij dan getuigen van de genade die hij van zijn God ontvangen heeft? O, wat is Hizkia, na deze genade, toch weer vleselijk aards geworden. Wat zag hij veel op zijn rijkdom. Het staat in Jesaja 39:2: *En hij toonde hun zijn schathuis, het zilver, en het goud, en specerijen, en de beste olie, en zijn ganse wapenhuis, en al wat gevonden werd in zijn schatten; er was geen ding in zijn huis, noch in zijn ganse heerschappij, dat Hizkia hun niet*

toonde. Behalve zijn God. Hoe vleselijk kan het worden na ontvangen genade? Hoe laag kan het aflopen, zelfs met een ware gelovige, als hij vastzit in de strikken van rijkdom en de aardsgezindheid?

En de tweede les: wat kan er zomaar iets in de gemeente Gods ontstaan waardoor er twist en tweedracht komt? Dat kunnen materiële dingen zijn, dat kunnen ook dingen van andere orde zijn. Wat is het dan erg dat je partijvorming krijgt? Wat kan er dan in de gemeente Gods vleselijk aan toegaan? Wat kunnen er slechte, boze woorden worden uitgesproken over elkaar, tegen elkaar? Mag dat? Absoluut niet. Dat is zondig. Als er in het midden van de gemeente Gods twist en tweedracht komt, dan moet dat bijgelegd worden, voor zover mogelijk. En weet u wat daar nou voor nodig is? De beoefening van de vreze des Heeren. Dat mocht Abram ook beoefenen. Hij ziet de noodzaak van een scheiding, maar hij wil geen vechtscheiding. Hij wil openbaar komen als een vreedzame, als een vredestichter, om al moeten ze dan uit elkaar gaan, en wordt het niet meer zoals het ooit was, maar dat ze toch in vrede uit elkaar mogen gaan. Wat een wonder als de een mag buigen voor de ander. Wat een wonder van genade als je de minste der broederen mag zijn. Abram mocht het.

En dan nog een derde les voordat we naar de laatste gedachte gaan. Er kwam een scheiding tussen Abram en Lot. Er kwam een scheiding tussen twee kinderen van God. En wat kan dat pijnlijk zijn? O ja, ik heb het al eerder vanmorgen gezegd: de Heere geeft, als je bekeerd wordt, nieuwe vriendschappen, nieuwe geestelijke banden die feitelijk onverbreekbaar zijn. Want het zijn banden in Christus. Wat een zegen als je zo met elkaar om mag gaan. Wat een zegen als je zo vruchtbaar mag zijn voor elkaar. Daar gaat ook een zegen van uit in het midden van de gemeente. Dan mag er iets van de gemeenschap der heiligen openbaar komen. En dat versje wat jullie kennen, kinderen, dat komt dan echt openbaar, dat kleine, laatste versje van Psalm 133, weet je wel: *Waar liefde woont, gebiedt de Heere de zegen; daar woont Hij zelf, daar wordt Zijn heil verkregen, en het leven tot in eeuwigheid*.

Wat een zegen als het zo mag zijn. Maar wat smartelijk als zulke banden die er gekomen zijn toch uitgerekt worden. Als de Heere bijvoorbeeld geestelijke vrienden uit je leven wegneemt, waar je zo'n geestelijke band mee kende, of dat er op een andere wijze een scheiding komt, en dat je elkaar niet meer van hart tot hart kan spreken, en dat je elkaar niet meer tot een hand en een voet zou kunnen zijn. En wat kan dat veel verdriet geven, ook in het leven van de ware gelovigen, soms ook niet te begrijpen. Want de Heere acht het soms wel eens noodzakelijk dat er een afstand komt tussen twee kinderen van God, omdat ze te dicht bij elkaar komen, en dat ze het misschien bij tijden te veel van elkaar verwachten.

En dan werd het vroeger wel eens zo uitgedrukt, dat Gods kinderen soms wel eens – dat hoeft niet altijd, maar soms acht de Heere het nodig – de vrienden-dood moeten sterven. Dat is niet makkelijk, om iemand kwijt te moeten raken, dat er afstand komt, terwijl er zo'n geestelijke band was. Ja, wat helemaal verschrikkelijk is, als Gods kinderen ruzie maken, en dat het niet goed lijkt te komen. Dat is helemaal een schande en tot oneer van de Koning. En toch is de Heere het Die het weer goed kan maken. Kijk eens naar Paulus en Barnabas. Daar kwam ook een moment dat er een verbittering kwam tussen hen, en de wegen gingen uiteen. Maar later bracht de Heere hen weer bij elkaar. Wat een wonder is dat. En als het dan soms op aarde niet zo ver kan komen, dan zorgt de Heere ervoor dat het straks in de eeuwigheid zal zijn: *Daar twist en wrok verdwijnt, zal alles door de vrede bloeien, totdat geen maan meer schijnt*.

Maar dat laat niet weg, om weer terug te keren naar de geschiedenis, gemeente, dat het met name voor Abram niet meeviel om Lot los te moeten laten. En toch kwam de Heere, en Hij vertroostte hem na de scheiding die gevallen is.

3. Abraham zonder Lot getroost

Onze laatste gedachte: Abraham zonder Lot getroost. We hebben de tekst die we nog hebben voorgelezen, vers 12, en die laat het ons weten: *Abram dan woonde in het land Kanaän, en Lot woonde in de steden der vlakte, en sloeg tenten tot aan Sodom toe.* Hoe zal Abram nu achtergebleven zijn, nadat Lot met heel zijn karavaan is weggetrokken? We kunnen het opmaken uit de eerste woordjes van vers 14. Daar horen wij de Heere tegen Abram zeggen: *Hef nu uw ogen op, en zie van de plaats, waar gij zijt, noordwaarts, en zuidwaarts, en oostwaarts, en westwaarts*. Blijkbaar liep Abram naar beneden te kijken. Blijkbaar liep hij met het hoofd naar beneden. En dat is dikwijls een teken van gemis, van verdriet, van pijnigingen, van overleggingen, van het niet meer goed kunnen weten, van ongetroost zijn.

Abram moet zich na die scheiding toch echt wel eenzaam gevoeld hebben. En wellicht dat er ook allerlei vragen bij hem boven gekomen zijn. Als hij dacht aan Lot, die voor hem als een zoon was, met wie hij zo'n geestelijke band kende. Nee, het staat er niet met zoveel woorden in onze tekst, maar ik zou het echt aannemelijk vinden dat Abram zich afgevraagd heeft: heb ik de ruzie nou op een goede manier opgelost? Is het wel verstandig geweest dat ik hem nou eerst liet kiezen? Nu zit hij daar in die vlakke velden van Sodom. Had ik mijn pleegkind niet dichter bij me moeten houden, zodat ik nog wat invloed op hem kon uitoefenen? Ben ik nou Lot niet kwijtgeraakt? Zal ik hem nog ooit ontmoeten?

Kijk, dat zijn ook van die herkenbare vragen die zomaar in het hart van een bedroefde vader of moeder boven kunnen komen als ze zien dat een kind van de Heere Zijn dienst aan het afdwalen is. Heb ik het wel goed gedaan? Mankeert er niet wat aan mijn opvoeding? Wat heb ik fout gedaan? Het zijn zomaar van die vragen die boven kunnen komen. Het kan ook zo zijn dat een ambtsdrager met zijn hoofd naar beneden loopt als hij nadenkt over die jongen die niet meer naar de kerk komt, die niet meer naar catechisatie komt, dat er niet meer te bereiken is. Heb ik het misschien verkeerd gedaan? Heb ik misschien te weinig aandacht besteed? Zo kunnen er van die overleggingen zijn, van die zelfbeschuldigingen misschien, dat je in de nood loopt, en dat je juist in die omstandigheden niet omhoog kijkt, maar met je hoofd naar beneden loopt.

Zo liep Abram. En hij hief zijn ogen niet omhoog, maar naar beneden, en zag op de omstandigheden. En dan komt de Heere in Zijn trouw. En Hij zoekt Zijn bedrukt kind, Zijn neergebogen kind op, en begint tegen hem te spreken. En het eerste wat Abram hoort is: *Hef nu uw ogen op.* En dan mag hij iets ervaren van de dichter van Psalm 3: *Gij heft mij het hoofd omhoog, en doet mij Uw gunst aanschouwen*.

En wat krijgt Abram dan te zien? Dan krijgt hij bij God vandaan te zien hoe rijk hij is. Want met dat de Heere zegt: *Hef uw ogen op*, moet Abram om zich heen kijken. En waar Lot koos voor de vlakke velden van Sodom, laat de Heere Abram het noorden, het oosten en het westen en het zuiden zien van het land dat voor zijn nageslacht is. Ja, de Heere zegt dat Abram: *Maak u op, wandel door dit land, in zijn lengte en in zijn breedte; want Ik zal het u geven.* Wat een vertroosting moet dat voor Abram geweest zijn. Dit land, veel rijker dan de velden van Sodom. Het is het land vloeiende van melk en honing. Het is het land waar eeuwen later in Bethlehems kribbe het Zaad wordt neergelegd.

En dan de tweede vertroosting: Abram, al voel je je eenzaam, al voel je je zo van Lot gescheiden, al moet je voor je waarneming je weg zonder hem verder gaan, weet je het dan niet meer? Dat Ik gezegd heb dat Ik je tot een groot volk zal maken? O, Abram krijgt het heel ruim van de Heere te horen: *Als het stof der aarde, zo zal uw zaad zijn*. Wat wordt Abram rijk vertroost met het land en het nageslacht dat de Heere aan hem geschonken heeft.

En als we dan over deze twee rijke vertroostingen nadenken die Abram kreeg, wil ik nog twee dingen met u delen vanmorgen. Deze twee vertroostingen die Abram kreeg, zijn ten volle twee vertroostingen geweest voor het Zaad van Abram. En dan bedoel ik het Zaad met een hoofdletter: Jezus Christus, van Wie Abram een type is. Welk een heerlijk land heeft de Vader aan Zijn Zoon Jezus Christus beloofd! Het is het Vaderhuis hierboven, met zoveel woningen. En voor die ganse kerk heeft Hij een voor een een plaatsje in dat Vaderhuis bereid. En straks, na de jongste dag, dan zal er een volkomen wereld en aarde zijn, waarop alleen gerechtigheid zal wonen. En dat ganse land heeft de Vader als het ware aan Zijn Zoon gegeven. Want straks zal Christus, als de oudste Broeder van het huisgezin van God, met Zijn ganse kerk daar wonen.

Ja, met Zijn ganse kerk, terwijl Jezus Christus in de nameloze eenzaamheid geweest is, nog sterker dan Abram ervaren heeft na zijn scheiding met Lot. Christus heeft aan het kruis de allerdiepste scheiding moeten ervaren, gescheiden van Zijn volk, gescheiden van Zijn Vader. Maar in die nameloze eenzaamheid, in die grote scheiding, heeft Hij het waargemaakt. Zoals Jesaja 53:10-11 het zegt: *Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen, en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan*.

Dat zijn vertroostingen geweest voor Christus in de weg van Zijn vernedering. Hij krijgt het Immanuëlsland tot Zijn beschikking, en daar zal Hij eeuwig wonen met Zijn ontelbare schare. Maar de vertroosting die Abram, de vader van alle gelovigen, kreeg, die gelden ook de ware gelovigen van het Nieuwe Testament. Voor al Gods kinderen zal het eens waar worden, zoals de Heere Jezus het zegt in Lukas 23:43: *Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn*. Waar voor hen een plaatsje bereid is, dat hemelse Beloofde Land, vloeiende van melk en honing. En daar zullen ze niet alleen zijn. Daar zal nooit meer eenzaamheid ervaren worden. Daar zullen Gods knechten met hun zaad, zij die Zijn Naam beminnen, erfelijk wonen. Want Christus heeft het gezegd in Mattheüs 8:11: *Doch Ik zeg ulieden, dat velen zullen komen van oosten en westen, en zullen met Abraham, en Izak, en Jakob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen*.

Ja, dan is het waar wat we gaan zingen uit Psalm 68:5: *Uw hoop, uw kudde woonde daar, uit vrije goedheid waart Gij haar een vriendelijk Beschermer.*

Amen.